

[Aage Brusgaard]

sen fra Kristeligt Folkeparti, som ordret udtalte, at det var pragtfuldt, hvis 20 pct. af landbrugsarealerne kunne lægges brak og altså ikke måtte gødskes, fordi det ville være godt for naturen; dernæst til hr. Gade, som fulgte det op i sit sidste indlæg ved at sige, at problem nummer ét for Limfjorden var landbruget. Vi har altså to ordførere, der ikke kan dy sig for at give landbruget et gok i nødden, hver gang der er lejlighed til det, og derfor vil jeg godt komme frem med et par rapporter, som jeg ved at vores landbrugs- og fiskeriordfører også er bekendt med.

I sin tid gjorde Limfjordskomiteen noget, som var ret epokegørende. Den foretog en masse målinger i den nordlige del af Viborg Amt og en del af Nordjyllands Amt, og disse målinger fastslog faktisk, at både fosfor- og nitratudsvivningen var klart størst i de områder, hvor der ikke blev drevet landbrug, nemlig Tved Plantage med Tved Klit og Tved Flyveplads, Flyndersø og Hjerl Hede. Det var sådan, at det var fra de gårde i Viborg Amt, hvor der blev drevet det mest intensive landbrug, at den mindste udsivning af både nitrat og fosfor kom.

Endelig vil jeg sige her til slut, at hvis man læser Dansk Fiskeritidende, vil man kunne se, at både om SF's forslag og de andre initiativer, der er kommet på banen, siger man: Går disse forslag igennem, er det slut med erhvervsmæssigt konsumfiskeri i Limfjorden. Sådan siger formanden for Centralforeningen for Limfjorden, Steffen Christensen, og han tilføjer, at det ikke er den målsætning, de tre Limfjordsamter har opstillet for fiskeripolitikken.

Endelig har udvalget allerede på nuværende tidspunkt fået brev fra Thyholm Kommunes borgmester, som advarede kraftigt mod yderligere fredninger i Limfjorden, og det er også noget af det, SF's forslag går ud på. Vi er på linje med SF, vi skal selvfølgelig bevare og forbedre naturen i Limfjordsområdet; men det gør man ikke ved at nedsætte flere udvalg til behandling af dette emne.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Jeg synes nu ikke, hr. Aage Brusgaard skal excellere i Limfjordsundersøgelsernes resultater på det grundlag, som tilfældet er her, for det er jo en kendsgerning, at selv om kvælstof-

udledningen fra byernes kommunale rensningsanlæg er faldet med 66 pct. de sidste 10 år, svarer det åbne lands påvirkning af fjorden stadig til 93 pct. af kvælstofbelastningen. Det er en kendsgerning, som fremgår af de undersøgelser, der blev foretaget i 1992.

Med hensyn til fosfor er det gået langt bedre. Der er, som jeg omtalte, sket et fald på 70 pct. i den sidste 10-års-periode, fordi den største andel stammer fra byernes rensningsanlæg. Det er kendsgerningen.

Og den påstand om de øde områder, som hr. Aage Brusgaard altid kommer frem med, har heller intet hold i virkeligheden. Det viser sig af de målinger, der er foretaget i de enkelte vandløb, der løber ud i Limfjorden, at de steder, hvor der er den hyppigste og største dyrkningsaktivitet, er der også den største miljøpåvirkning. Det kan hr. Aage Brusgaard læse sort på hvidt i de rapporter, der bliver udgivet af Limfjordsamterne.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Det er til hr. Martin Glerup, som nævnte nogle procenttal for udledning af kvælstof fra det åbne land. Der er vel to ting, vi kan blive enige om: Hvis vi ikke havde noget, der hed kvælstof, havde vi heller ikke nogen hr. Aage Brusgaard eller hr. Martin Glerup; det er vi vel enige om.

Vi kan vel også blive enige om, at selv om Vorherre havde været alene her på Jorden, skete der udsivning af kvælstof fra det åbne land til vore vandløb. Det, der så kan være spørgsmålet, er, hvor meget der er menneskeskabt, og hvor meget det kan nedbringes. Og her er det, jeg siger, at Limfjordskomiteen har lavet undersøgelser, som viser, at de steder i Viborg Amt, hvor den største udsivning sker, er skov- og hedeområderne, altså områder uden menneskeskabt påvirkning. De får hverken tilført kunstgødning eller naturgødning.

Og det er derfor, jeg siger: Lad være med at sige, hver gang der er tale om kvælstof, at det er landbrugets skyld. Selv om vi ikke havde en eneste landmand her i Danmark, ville der være en udsivning af kvælstof, som næsten var på højde med den, vi har nu.

Gade (SF):

Hr. Aage Brusgaards udtalelser om sam-